

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

In het verleden hebben incidenten plaatsgevonden waarbij de kunstmatige ventilatie in stallen uitviel, en het noodstelsel en/of het alarmsysteem niet of niet op tijd in werking trad, als gevolg waarvan grote aantallen dieren overleden door verstikking. Minister Schouten heeft op 1 juli 2020 de toezegging gedaan om te onderzoeken of op een aantal punten de regelgeving voor het primair bedrijf kan worden geconcretiseerd om de NVWA meer handvatten te geven om te kunnen handhaven. Dit betrof een nadere invulling van de regelmaat waarmee de alarmsystemen op het ventilatiesysteem moeten worden gecontroleerd en wat passende noodvoorzieningen zijn, met als doel dat er zoveel mogelijk preventieve maatregelen worden getroffen om incidenten te voorkomen.¹ Dit heeft geleid tot een toezegging aan de Tweede Kamer op 23 oktober 2020 om de regelgeving op de nood- en alarmsystemen voor stallen waarbij de gezondheid en het welzijn van de dieren afhankelijk is van kunstmatige ventilatie te concretiseren.²

2. Wie zijn betrokken?

Het onderliggend voorstel richt zich op houders van dieren die gebruik maken van een stal waarbij de gezondheid en het welzijn van dieren afhankelijk zijn kunstmatige ventilatie. Om deze reden is de NVWA nauw betrokken geweest bij het opstellen van de regeling. Daarnaast zijn voorbereidende gesprekken gevoerd met sectororganisaties LTO, AVINED, Stichting Brancheorganisatie Kalvesector (SBK) en Producentenorganisatie varkenshouderij (POV). Deze organisaties vertegenwoordigen de doelgroep. Ook is de Dierenbescherming geconsulteerd. Deze organisatie beschikt, ook vanwege haar betrokkenheid bij het Beter Leven keurmerk, over de nodige kennis over vereisten aan stallen. Daarnaast zijn inspecteurs van de Integrale Kwaliteitsbeheersing (IKB) geconsulteerd over de regels die zij voorschrijven met betrekking tot de nood- en alarmsystemen. Ook zijn verzekeraars geconsulteerd. Producenten en installateurs van nood- en alarmsystemen hebben geadviseerd over de aanbevolen regelmaat van testen.

3. Wat is het probleem?

Er worden op dit moment geen verdere eisen gesteld aan de technische aspecten, het gebruik, en het testen van nood- en alarmsystemen. Hierdoor is het voor houders van dieren onduidelijk aan welke eisen de systemen moeten voldoen. Ook belemmert dit de toezichthouder bij de controles en handhaving.

4. Wat is het doel?

Het stellen van aanvullende eisen aan de nood- en alarmsystemen is erop gericht om te voorkomen dat grote aantallen dieren overlijden in het geval van incidenten in stallen waarbij de gezondheid en het welzijn van dieren afhankelijk zijn kunstmatige ventilatie.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Dierenwelzijn is als publiek belang geborgd in de Wet dieren. Het uitvallen van kunstmatige ventilatie en het niet in werking treden van een nood- en alarmsysteem kan het overlijden door verstikking van grote aantallen dieren tot gevolg hebben. De bestaande private normering ten aanzien van het gebruik van de nood- en alarmsystemen in stallen is niet van toepassing op alle veehouders en is evenmin afdwingbaar. Met de interventie van de overheid kan worden voorzien in algemeen geldende en afdwingbare normen ten aanzien van de nood- en alarmsystemen in stallen waarbij de gezondheid en het welzijn van de dieren afhankelijk is van kunstmatige ventilatie.

¹ Kamerstukken 2019/20, 28286, nr. 1123 ([Kamerstuk 28286, nr. 1123 | Overheid.nl](#))

² Kamerstukken 2020/21, 28286, nr. 1130 ([Kamerstuk 28286, nr. 1130 | Overheid.nl](#))

6. Wat is het beste instrument?

Met regelgeving kan het doel worden gerealiseerd. De inzet van regelgeving maakt het namelijk mogelijk om de naleving van de aan de nood- en alarmsystemen te stellen normen af te dwingen. Afdwingen zal in voorkomend geval nodig zijn omdat er van de markt geen nalevingsprikkel uitgaat die op alle houders van toepassing is.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor sommige houders van dieren geldt dat ze de nood- en alarmsystemen vaker zullen moeten testen dan in de huidige situatie. Het is momenteel onduidelijk hoe vaak houders de systemen testen, omdat de regelgeving geen frequentie aangaf. Verzekeringsmaatschappijen en IKB hebben al wel adviezen en voorschriften voor de testfrequentie van nood- en/of alarmsystemen. Ook is het mogelijk dat houders van dieren andere beperkte aanpassingen moeten doorvoeren, zoals het opstellen van een alarmplan, het beschikbaar stellen van een handleiding en het opslaan van voldoende brandstof om het noodstroomaggregaat twaalf uur te kunnen laten draaien in de ruimte waar het noodstroomaggregaat is opgesteld. Daarbij moeten houders die niet over een noodstroomaggregaat beschikken, omdat zij bijvoorbeeld de luiken openen in het geval van het uitvallen van de kunstmatige ventilatie, een dergelijk systeem aanschaffen. Dit is tevens in lijn met de uitspraak van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch op 17 februari 2022³. De regeling heeft bovendien gevolgen voor de toezichthouder, omdat de naleving van deze regeling gecontroleerd en gehandhaafd zal worden.

---

³ ECLI:NL:GHSHE:2022:706